

Становище

по Законопроекта за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, внесен от народните представители Пламен Христов, Алблена Найденова и Полина Цанкова -Христова (вх.№ 754-01- 4 от 10.05.2017 г.).

I. Общи бележки

1.Законопроектът като цяло заслужава подкрепа.

2.Законопроектът е изработен в съответствие с изискванията на Закона за нормативните актове (ЗНА)и на Указа за неговото прилагане.Придружен е с Предварителна оценка на неговото въздействие съгласно изискванията на чл.19-23 от Закона за нормативните актове (ЗНА) и с мотиви по чл.28 ЗНА.

3. Законопроектът се отнася до Съобщенията, обезпечителното и заповедното производство,защитата срещу изпълнението и др. от ГПК,както и ПЗР .

4. Трите законопроекта съдържат предложения, по някои общи въпроси (най-вече изпълнителния процес),което позволява обединяването им общ законопроект .

5. Предмет на следващите бележки е Законопроектът за изменение и допълнение на ГПК, внесен от посочените народни представители.

Изложението в следващите редове следва поредността на законовите разпоредби в законопроекта.

II. Конкретни бележки

6. По § 2- чл.47, ал.1, ново изр.3:

Тази разпоредба съвпада изцяло с предложението за допълнение на чл.47, ал.1 с ново изр.31, което се съдържа в Законопроекта за изменение и допълнение на ГПК, внесен от н.п. Корнелия Нинова.Отношението ми към тази

разпоредба е изразено в Становището по законопроекта, внесен от н.п. К.Нинова препращам към него.

7. По § 6 (чл.391, ал.2)

Предлага се отмяна на ал.2 на чл.391 ГПК.Предлаганата за отмяна ал.2 на чл. 391 ГПК, предвижда,че съдът може да задължи ищеца да представи парична или имотна гаранция в определен от него размер, когато обезпечението на иска се допуска на основание искът да е подкрепен с убедителни писмени доказателства (чл.391 ал.1,т.1 ГПК). С други думи: достатъчно е наличието на убедителни писмени доказателства, които съдът преценява.

Не споделям това предложение. Обезпечението на иска представлява сериозно навлизане в личната правна сфера на длъжника и ограничаване на неговите права, за да се осигури изпълнението на вземането на ищеца срещу ответника. По естеството си то е санкционна последица за длъжника от предявения срещу него иск от ищеца. Достатъчно е да се запази сегашната ал.2 на чл.391 ГПК,която предоставя на съда правото да прецени и да разпорежи, като задължи ищеца да внесе парична или имотна гаранция в определен от съда размер по ал.1,т.1.

8. По § 11(чл.435, ал.4):

В законопроекта се предлага в чл.435, ал.4 да се създаде ново изречение, което огласи: „ Жалбата на третото лице спира изпълнението по отношение на тези вещи.” „Тези вещи” са вещите, които в деня на запора, възбраната или предаването, ако се отнася за движима вещ,се намират в това лице (вж.чл.435, ал.4, изр.1).

Не споделям това предложение. Това може да доведе до забавяне за продължително време на процеса на принудително изпълнение. Тази опасност е реална, като се има предвид ,като се има предвид предоставената възможност трети лица да подават жалби. Това може да се окаже в интерес на длъжника, защото във всички случаи принудителното изпълнение върху неговото имущество не се осъществява.

9. По § 13: чл.446, ал.1,т.1 :

Предлаганото разрешение в чл.446, ал.1,т.1 на законопроекта не може да бъде споделено, защото то противоречи на основния текст от разпоредба на чл.446, ал.1,според която принудително изпълнение върху парично вземане за трудово възнаграждение или за каквото и да е друго парично възнаграждение за труд или пенсия се допуска, когато съответното вземане е **над размера** на минималната месечна работна заплата на минималната месечна работна заплата, която от 1 януари 2017 г. е 460 лв. Следователно по аргумент за противното от посочената част на чл.446, ал.1 принудително изпълнение върху парично вземане с посочените основания (трудово възнаграждение, друго възнаграждение за труд или пенсия,независимо от вида ѝ) не е допустимо.Идеята на закона е :в посочените случаи паричните трудови доходи или доходи от пенсия са толкова ниски,че те не достигат личната издръжка на длъжника,поради което от тях не могат да се правят и удръжки по чл.446, ал.1,т.1.Удръжки могат да се правят и предложения могат да се обсъждат само за доходи по чл.446, ал.1 в хипотезите на т. 2-4 от обсъжданата законова разпоредба. Изходът в тези случаи е насочване на принудителното изпълнение върху други обекти.Разпоредбата на чл.446, ал.1,т.1 ГПК от 2013 г. насам е противоречала на основния текст на чл.446, ал.1 ГПК,но законодателят неоснователно е търпял това противоречие. (Вж. по този въпрос Становището по Законопроекта за изменение и допълнение на ГПК, внесен от н.п.Данаил Кирилов).

10. По § 13- чл.446, ал.1,т.2-4 :

При обсъждането на измененията в чл.446 от този законопроект би трябвало да се обсъди останалата част от чл.446, ал.1,т.2-4 и да се актуализират установените размери на удръжките от трудово възнаграждение, каквото и да е друго възнаграждение за труд или от пенсия в размер над размера на минималната работна заплата, установена за страната, като се отчита размера на минималната работна заплата през 2017 г., перспективата за нейното увеличаване през следващите 3 години, както и ръста на другите

трудови доходи и размера на пенсията. (Вж.по този въпрос и становищата по законопроектите , внесени от н.п. Корнелия Нинова и от н.п. Данаил Кирилов).

III. Преходни и заключителни разпоредби

11. По § 21 - чл.19а ЗЧСИ)

Заглавието на предлагания нов чл.19а не съдържа указание за предмета на неговата уредба. Предлагам то да се допълни: Задължение за предоставяне на документите по изпълнителното дело.

Вярно е,че това задължение ще натовари частните съдебни изпълнители и вероятно ще предизвика тяхното неодобрение. Това е обяснимо, но не е приемливо. Изпълнението на това задължение е **част от правната защита на длъжника**, която частният съдебен изпълнител **от името на държавата** му дължи. Когато длъжникът познава съдържанието на изпълнителното дело, а то е обективизирано в документите по изпълнителното дело,той може по - добре да осъществи и своето лично,но конституционно право на защита по чл.56 от Конституцията.Обстоятелството,че това натоварва частните съдебни изпълнители не може да бъде релевантен аргумент при обсъждането на законопроекта.

12. По § 21, т.1 - чл.19а ЗСЧИ :

Предлага се в чл.68, ал.1,т.4 наказанието лишаване от свобода на частните съдебни изпълнители да се установи на „от 3 до 5 години лишаване от свобода.”

Не бих могъл да споделя това предложение. По-широкият диапазон в размера на наказанието, предоставя по-големи възможности на съда, да определи тежестта на престъплението и „пропорционално” на нея да определи и размера на наказанието, което налага, според данните по конкретното дело и за постигане на целите на това наказание съгласно чл.36 НК. В този смисъл е и мнението, изразено в Становището по Законопроекта, внесен от н.п. Корнелия Нинова.

13. По § 21 - чл. 68, ал.1,т.4 ЗЧСИ:

Предлага се в чл.68, ал.1,т.4 наказанието лишаване от свобода на частните съдебни изпълнители да се установи на „от 3 до 5 години лишаване от свобода.“

Не бих могъл да споделя това предложение. По-широкият диапазон в размера на наказанието, предоставя по-големи възможности на съда, да определи тежестта на престъплението и „пропорционално“ на нея да определи и размера на наказанието, което налага, според данните по конкретното дело и за постигане на целите на това наказание съгласно чл.36 НК.

13. По § 22 - чл.264, ал.2, изр.2 ЗСВ:

Разпоредбата,която се предлага да бъде изменена, беше приета през 2016 г. (обн.ДВ, бр.62 от 2016 г.) и се отнася до правомощията на държавните съдебни изпълнители. С предлаганото изменение се предлага да се „върне“ разпоредбата на чл.264, ал.2 ЗСВ в редакцията ѝ преди промяната.Подобни чести и бързи промени на законодателството не са желателни и го дестабилизира. Освен това, в мотивите на законопроекта не са изложени съображения за предлаганата бърза промяна в законовата уредба.

30.06.2017 г.

проф.Васил Мръчков